

AFM Agenda 2017

**De top 10-risico's en
de toezichtaanpak**

Inleiding →

Voorwoord →

01
Lage rente →

Wegwijs

Deze top 10-risico's zijn clickable en eenvoudig te gebruiken.

Ga naar home

Blader verder of terug

Lees meer

A man in a blue suit and orange tie is looking directly at the camera. The text '03 Zoektocht naar rendement' is overlaid on the left side of the image with a yellow arrow pointing right.

03
**Zoektocht naar
rendement** →

04
**Financiële positie
na pensioen** →

05
**Problemen met oude
verzekeringen** →

06
**Kwaliteit accountants-
controles** →

07
**Kwetsbaarheid
klantdata** →

08
Cybercrime →

10
**Prijsvorming
kapitaalmarkt** →

Dit gaan we doen in 2017

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) maakt zich sterk voor eerlijke en transparante financiële markten. Als onafhankelijke gedragstoezichthouder dragen wij bij aan duurzaam financieel welzijn in Nederland. De AFM heeft de ambitie om in 2022 een grensverleggende toezichthouder te zijn. Om daar te komen, versterken en vernieuwen we continu ons toezicht. Hoe we dat gaan doen, staat omschreven in de Agenda 2017-2018, en meer concreet in onze [Agenda](#) en [Activiteitenkalender 2017](#).

Ons werk richt zich tot 2018 op drie prioriteiten. Die gelden ook voor 2017:

1. Het verkleinen van de ongewenste risico's in de financiële markten door regulier en thematisch toezicht.
2. Het versterken en vernieuwen van het toezicht door gericht te investeren in technologie en methodieken.
3. Het vergroten van de effectiviteit, efficiëntie en wendbaarheid van de organisatie van de AFM.

In deze publieksversie staat samengevat hoe we in 2017 toezicht houden. De tien hoofd risico's die we signaleren in de financiële sector staan daarbij centraal.

“Goed toezicht vraagt om keuzes”

De financiële sector is het afgelopen decennium sterk veranderd. Niet alleen door de kredietcrisis maar ook door de opkomst van nieuwe technologieën en spelers. Denk aan buitenlandse investeerders die beleggen in hypotheek en aan ondernemingen (fintechs) die met behulp van technologie innovatieve oplossingen bieden. Er is steeds minder persoonlijk contact tussen aanbieders van financiële diensten en klanten. Tegelijkertijd beschikken aanbieders over steeds meer klantgegevens. Dat leidt tot kansen op betere dienstverlening maar ook tot nieuwe risico's. Bijvoorbeeld wanneer online aanbieders bewust het toezicht proberen te ontlopen.

Daarnaast verschuiven risico's op de financiële markt steeds meer van financiële dienstverleners naar consument. Een voorbeeld is de afgenomen zekerheid bij pensioenuitkeringen. Een deel van de pensioendeelnemers heeft verkeerde verwachtingen van zijn pensioen. Te weinig mensen uit deze groep komen in actie om de kloof tussen verwacht en benodigd pensioen te dichten.

De langdurig lage-renteomgeving, zoals we die in geen vijftig jaar hebben gezien, biedt voordelen voor bedrijven en consumenten. Denk aan de lage hypotheekrente. We zien ook dat consumenten vanwege de bijna tot nul gedaalde spaarrente op zoek gaan naar hoger rendement. Bijvoorbeeld door een groter deel van hun spaargeld te beleggen. Dat gaat gepaard met hogere risico's.

Deze ontwikkelingen maken de sector complexer. Dat vraagt verantwoordelijkheid van de sector om het belang van de consument niet uit het oog te verliezen, en waakzaamheid van consumenten om – binnen hun vermogen – actief bezig te zijn met hun financiële welzijn. Om goed en geloofwaardig toezicht te blijven houden moet de AFM tegelijkertijd daadkrachtig en autonoom handelen, in verbinding blijven met stakeholders én zorgen dat de eigen organisatie goed op orde is. Daarvoor is het nodig dat we keuzes maken. In ons toezicht hebben we daarom de tien belangrijkste risico's geïdentificeerd. In deze publieksversie van de [AFM Agenda 2017](#) zetten we deze risico's op een rij, en laten we zien wat we in ons toezicht gaan doen om die risico's te verkleinen.

“... verantwoordelijkheid van de sector, waakzaamheid van consumenten...”

Merel van Vroonhoven,
Voorzitter van het bestuur van de AFM

01

Beperken kwetsbaarheid door langdurig lage rente

Inzetten op verstandig gedrag van consumenten

→ Lees meer:
AFM Agenda
2017

De rente is op het laagste niveau in vijftig jaar. Dat biedt voordelen (zo is het aantrekkelijk voor consumenten om hun hypotheek af te lossen of over te sluiten) maar er ontstaan ook nieuwe risico's.

Langdurig lage rente bedreigt de financiële planning van zowel consumenten als ondernemers. Dat wordt versterkt doordat collectieve verantwoordelijkheden naar het individu verschuiven, denk aan de verschuiving naar beschikbare premieproducten in de pensioensector. De lage rente zet druk op de winstgevendheid en soliditeit van financiële ondernemingen. Hierdoor ontstaat de noodzaak tot bezuinigen, waardoor producten op de markt kunnen komen die niet noodzakelijk in het belang zijn van de consument.

Financiële weerbaarheid

Door de langdurig lage rente realiseren consumenten mogelijk niet het beoogde eindresultaat van een pensioenregeling of verzekeringscontract. De beleggingen die daarvoor moeten zorgen leveren immers minder op dan voorspeld. Tegelijkertijd benutten consumenten de lage rente onvoldoende voor bijvoorbeeld de afbouw van schulden en meer financiële weerbaarheid.

Consumenten en bedrijven die wettelijk aan een combinatie van hoge schulden en lage rentelasten zijn bovendien kwetsbaar bij een rentestijging. Als consumenten op zoek gaan naar meer rendement kunnen zij grotere risico's nemen, bijvoorbeeld door een groter deel van hun spaargeld te beleggen.

Aanpak

De AFM wil stimuleren dat consumenten en ondernemers goed over hun financiële planning nadenken. Bij financiële dienstverleners dringen we erop aan om kwetsbare partijen te stimuleren hun schulden te reduceren en kapitaal op te bouwen. Dit geldt vooral voor consumenten met aflossingsvrije en beleggingshypotheken. We richten ons op verantwoorde dienst- en kredietverlening door financiële ondernemingen. Zij moeten constant aandacht hebben voor het klantbelang en de zorgplicht voor consumenten naleven. Bij het aanbieden van financiële producten is het belangrijk dat deze ook in het belang zijn van de consument als de omgeving verandert. Bijvoorbeeld als de rente stijgt. Partijen met oneerlijke verdienmodellen die beloftes doen die niet kunnen worden nagekomen, weren we van de markt. Dat doet de AFM door waar nodig formeel te handhaven. Waar het kan probeert de AFM met informele beïnvloeding effect te bereiken.

Langdurig lage rente

“De rentestijging is niet het risico - er niet op anticiperen wel”

“De FFP werkt met bijvoorbeeld het Nibud samen aan voorlichtingscampagnes om financieel plannen vanzelfsprekender te maken. In dat kader geven onze leden, naast hun financiële advieswerk, belangeloos voorlichting aan groepen consumenten. Dat is nodig: de consument kijkt niet naar de lange termijn. Die wil de hypotheek net iets hoger voor net die ene extra kamer. Een rentestijging van een paar procent kan dan grote gevolgen hebben. De rentestijging is niet het risico – er niet op anticiperen wel. Juist de meest kwetsbare groep zou meer risicobewust moeten worden. Over minimaal een summier financieel plan moeten beschikken en de weg naar een financieel planner weten te vinden. Dat vraagt een gezamenlijke inspanning van marktpartijen en overheid.”

Naam:

Marc van Poeteren

Functie:

Voorzitter Federatie
Financieel Planners

Waar streven we naar in 2017?

- + Financiële ondernemingen bieden producten aan die kostenefficiënt, nuttig, veilig en begrijpelijk zijn. En dus ook passend zijn voor consumenten als de omgeving verandert.
- + We streven ernaar dat verwachtingen van pensioendeelnemers beter aansluiten op de daadwerkelijke pensioenuitkeringen.

Onze activiteiten zijn onder meer

- + De AFM bepaalt via gedragswetenschappelijk onderzoek hoe consumenten met een hypotheek (belegging en aflossingsvrij) gestimuleerd kunnen worden om de kansen van lage rente te benutten en hun kwetsbaarheid te verkleinen.
- + De AFM inventariseert of producten met grote impact geschikt zijn onder verschillende omstandigheden.
- + De AFM onderzoekt – vanuit het perspectief van financiële stabiliteit – de impact van de lage rente op de kapitaalmarkten.

Dit risico heeft effect op:

02

Risico op overkreditering

Consumenten nemen meer krediet dan verantwoord is

Lees meer:
AFM Agenda
2017

Bij een lage rente is het mogelijk dat kredietverstrekking aan consumenten toeneemt. Als het besteedbaar inkomen onder druk staat en de rente tegelijk laag is, kan de verleiding groeien om meer te lenen dan verantwoord is.

Het risico op overkreditering wordt verder versterkt door online beslisomgevingen die het lenen stimuleren. Vooral bij hypotheekleningen neemt de kredietverstrekking toe. Dat dit niet voor (alle vormen van) consumptief krediet geldt, komt mogelijk doordat kredietverstrekkers de lage rente niet altijd (kunnen) doorvoeren. Voor rood staan en creditcards is de rente nog altijd hoog. Tegelijkertijd lossen consumenten op een groot deel van de uitstaande (hypotheek)leningen niet of beperkt af. Zo heeft naar schatting ruim 25% van de Nederlandse huiseigenaren een hypo-

theek die volledig aflossingsvrij is. Aan het einde van de termijn houden zij een schuld over als zij niet zelf in actie komen om af te lossen.

Niet-zichtbare betalingsachterstanden

Kredietverleners wegen niet alle betalingsachterstanden van consumenten mee bij een kredietaanvraag. Zo registreert het BKR geen betalingsachterstanden bij bijvoorbeeld de fiscus, verhuurders of energieleveranciers. Mede daardoor kunnen consumenten onverantwoord veel geld lenen. Dat maakt hen financieel kwetsbaar. Bij tegenwind – zoals een stijgende rente – kunnen zij de maandelijkse lasten niet of nauwelijks meer dragen.

Alternatief krediet

Effectief toezicht wordt beperkt doordat de wettelijke eisen veel ruimte geven voor een eigen uitleg door kredietverstrekkers. Lease en huur vallen niet onder de vergunningplicht voor kredietaanbieders waardoor geen controle door

de AFM mogelijk is. Consumenten gebruiken deze kredietvormen echter steeds vaker als alternatief voor consumptief krediet.

Aanpak

In de aanpak van het risico op overkreditering richten we ons op consumptief krediet, omdat daar de kans op overkreditering potentieel groot is. We willen allereerst meer inzicht krijgen in de markt en in het leengedrag van consumenten. Om vervolgens te komen tot een verbeterde integrale toezichtstrategie voor de consumptiefkredietmarkt. Daarnaast richten we ons specifiek op de verbetering van de online beslisomgeving voor consumptief krediet. We besteden veel aandacht aan het oplossen van de *locked-up*-problematiek. Naast consumptief krediet richt de AFM zich op betaalachterstanden bij hypotheekleningen en op aflossingsvrije hypotheekleningen.

“Geld en transacties zijn minder zichtbaar geworden”

“De tijd dat je de bodem in je portemonnee letterlijk in zicht had, is voorbij. Geld en transacties zijn minder zichtbaar geworden. En door de digitalisering zijn er veel meer beslistmomenten en verleidingen. Dat leidt tot te gemakkelijk lenen. Daarom is educatie belangrijk – financiële en digitale geletterdheid. Het Nibud wil de keuzevrijheid niet beperken, maar wel werken aan betere keuzes. 90% van ons denken gebeurt onbewust, 10% bewust. Er zijn interventies nodig die zorgen dat de consument bij een leenbeslissing in die 10% zit. Mede daarom onderzoeken we nu samen met de AFM en de Vereniging van Financieringsondernemingen (VFN) het leengedrag. Super dat de sector zelf meewerkt, zonder hen lukt het niet.”

→ **Naam:**
Gerjoke Wilmink
Functie:
Directeur Nibud

Risico op overkreditering

Waar streven we naar in 2017

- + Gedrag van marktpartijen dat zich richt op verantwoorde kredietverlening wordt gestimuleerd en malafide partijen op de consumptief-kredietmarkt worden tegengegaan.
- + De online beslisomgeving voor consumptief krediet is (meer) in het belang van de klant.
- + Financiële ondernemingen stimuleren kwetsbare huishoudens, met name kwetsbare huiseigenaren, tot schuldenreductie en kapitaalopbouw.

Onze activiteiten zijn onder meer

- + De AFM zorgt ervoor dat marktpartijen alle *locked-up*-klanten (consumenten die door overkreditering niet kunnen overstappen naar een andere aanbieder) met een rentekrediet in beeld hebben en dat bestaande klanten die in een *locked-up*-situatie zitten een adequate en duurzame oplossing worden geboden.
- + De AFM realiseert via toezicht en beïnvloeding en in het belang van de klant aanpassingen in

de beslisomgeving van kredietaanbieders.

- + De AFM heeft een verbeterde (toezicht)strategie voor consumptief krediet die potentiële (impliciete) overkreditering tegengaat.
- + De AFM doet onderzoek naar de naleving van de eisen bij de te betalen vergoeding bij vervroegd aflossen.
- + Veel hypotheekaanbieders hebben rentemiddeling geïntroduceerd om consumenten de mogelijkheid te bieden hun bestaande rentecontract om te zetten. De AFM doet onderzoek naar de informatieverstrekking en de berekening van de hoogte van de vergoeding die gebruikt wordt bij rentemiddeling.
- + De AFM spoort hypotheekaanbieders aan bij hun vervolgstappen om inzicht te krijgen in kwetsbare hypotheeknemers en volgt de acties die men onderneemt om de kwetsbaarheid van deze klanten te verkleinen.
- + De AFM onderzoekt in welke mate het klantbelang centraal staat bij het achterstandsbeheer van hypotheekaanbieders en de mate waarin verbeteringen zijn doorgevoerd.

Het risico heeft effect op:

03

Zoektocht naar rendement

Risicovoller beleggen lijkt aantrekkelijk nu de spaarrente zo laag is

→ Lees meer:
AFM Agenda
2017

Bij de huidige lage rente kunnen beleggers op zoek gaan naar meer rendement. Zowel consumenten als fondsbeheerders nemen daardoor mogelijk onverantwoorde risico's.

De kans bestaat dat consumenten niet altijd een goede afweging maken tussen risico en rendement. Financiële ondernemingen kunnen complexe producten aanbieden die niet in het belang van de klant zijn. Fondsbeheerders kunnen door de lage rente geneigd zijn meer te beleggen in investeringen met een hoger risico-rendementprofiel. Daarbij kunnen zij er bovendien voor kiezen om meer met vreemd vermogen te beleggen. Zo ontstaat schuld-financiering (leverage).

Kwetsbare kapitaalmarkten

Een bijkomend risico is dat activa, zoals aan-

delen en onroerend goed, overgewaardeerd worden. Daardoor kunnen rentestijgingen een grote daling van activaprijzen veroorzaken. Een toename van leverage kan schokken op de financiële markten nog verheven. Leverage vergroot namelijk de verwevenheid van marktpartijen.

Verminderd zicht op uitbestede taken

Vermogensbeheerders hebben te maken met toegenomen concurrentie. Vanwege efficiëntie- en kostenoverwegingen kiezen zij voor uitbesteding aan serviceproviders. De AFM ziet er op toe dat dit niet ten koste gaat van het zicht op de bedrijfsvoering. Een aantal al bestaande beheerders van zogeheten Alternative Investment Funds (AIF's) heeft op grond van wetgeving automatisch een vergunning gekregen zonder AFM-toetsing. Inmiddels kan dit niet meer automatisch maar de AFM gaat wel na of bij deze AIF's de organisatie is aangepast aan de nieuwe eisen.

Aanpak

De AFM zorgt voor meer inzicht in de zoektocht naar rendement – en de daaraan verbonden risico's – bij consumenten. Daarbij kijken we ook goed naar de aanbodzijde. Zo brengen we in kaart of en hoe de markt (nieuwe) risicovolle producten ontwikkelt. We monitoren de risico's en grijpen waar nodig in. Zo houdt de AFM scherp zicht op het marketinggedrag van beleggingsdienstverleners, op de ontwikkeling van nieuwe risicovolle beleggingsproducten en op de rol van mogelijk malafide marktpartijen. Ook de asset managementactiviteiten hebben onze aandacht. We maken een brede analyse van de systeemrisico's en kijken onder meer naar het gebruik van schuldfinanciering.

Zoektocht naar rendement

“Zoeken naar vergelijkbare risico-rendementsverhoudingen”

“Het is goed dat de AFM nadenkt over de impact van de nieuwe marktdynamiek. Voor een goede inschatting van de risico’s is het wel belangrijk te weten dat vermogensbeheerders een nauwgezette koppeling tussen risico en rendement hanteren. Ook de beleggingshorizon en de portefeuille-samenstelling van de klant spelen daarin een belangrijke rol. Daarvoor gelden duidelijke afspraken met klanten. Wanneer bijvoorbeeld staatsobligaties een minder vanzelfsprekende belegging worden, zoeken vermogensbeheerders naar mogelijkheden met vergelijkbare risico-rendementsverhoudingen. Altijd binnen het vastgestelde beleggingsprofiel of fondsmandaat. Vermogensbeheerders handelen in het belang van de klant.”

➔ **Naam:**

Hans Janssen
Daalen

Functie:

Algemeen Directeur
Dutch Fund and
Asset Management
Association

Waar streven we naar in 2017?

- + Het risico dat malafide marktpartijen inspringen op de vraag naar beleggingsproducten en op omzet jagen – al dan niet via ontwijkings- of ondoorzichtige vennootschapsconstructies – neemt af of krijgt geen kans.
- + Meer inzicht in de vraag of er daadwerkelijk een zoektocht naar rendement is onder consumenten en wat eventuele risico’s en gevolgen zijn. We publiceren een positionpaper met een analyse en ons standpunt.
- + Assetmanagementpartijen handelen op evenwichtige wijze in het belang van de beleggers.
- + Met de inwerkingtreding van de Europese richtlijn MiFID II wordt een nieuwe populatie marktpartijen vergunningplichtig. De AFM behandelt vergunningaanvragen voor deze nieuwe groep vergunningplichtigen.

Onze activiteiten zijn onder meer

- + De AFM houdt toezicht op verantwoorde reclame voor aanbiedingen van effecten.
- + De AFM houdt toezicht op bewegingen van de markt richting (nieuwe) risicovolle producten en inventariseert de hieraan gerelateerde risico’s en kansen.
- + De AFM weert malafide marktpartijen preventief en repressief van de markt door formele en informele beïnvloeding, waar mogelijk samen met het Openbaar Ministerie, de FIOD, de Belastingdienst en DNB in het samenwerkingsverband FEC.

Het risico heeft effect op:

04

Tegenvallende financiële positie na pensionering

Zelf meer verantwoordelijk voor inkomen oude dag

Lees meer:
AFM Agenda
2017

Veel mensen bouwen minder pensioen op dan ze verwachten. Een grote groep is niet voorbereid op die inkomensachteruitgang.

Na pensionering kan het inkomen bestaan uit AOW, pensioenopbouw bij een pensioen-uitvoerder via de werkgever, eigen pensioenopbouw, eigen spaargeld of de waarde van een (afgeloste) woning. Veel Nederlanders hebben geen goed overzicht van hun financiële positie na pensionering, met als risico dat zij na pensionering minder inkomen krijgen dan zij hadden verwacht.

Risico's verschuiven naar de consument

De hoogte van het pensioen is afhankelijk van factoren die veel mensen moeilijk

kunnen doorgronden. Door de lage rente en de vergrijzing zijn de buffers van pensioenfondsen geslonken. Dat zorgt ervoor dat pensioenfondsen minder geld kunnen uitkeren. Tegelijkertijd willen werkgevers niet altijd meer financieel bijspringen om de risico's op te vangen voor hun werknemers.

Lage betrokkenheid

Ook al verschuiven de risico's naar de consument, weinig mensen zijn actief betrokken bij hun pensioen. Het idee overheerst dat men er geen invloed op heeft. Het gebrek aan inzicht in welke inkomsten na pensionering zeker of onzeker zijn, versterkt dit. Ook weet een grote groep niet welke acties men kan ondernemen om een inkomensterugval op te vangen.

Aanpak

De AFM neemt actief deel aan de discussie over de toekomst van het pensioenstelsel, vanuit het perspectief van de consument. Zo onderzoeken we hoe een nieuw stelsel het gedrag van de consument beïnvloedt en welke risico's hij dan loopt. We sturen op duidelijke pensioencommunicatie en zetten ons in voor een compleet overzicht van inkomen en vermogen vóór en op de pensioendatum. Consumenten moeten een dreigende inkomensterugval kunnen herkennen en opvangen. Onze focus ligt hierbij op de meest kwetsbare groepen, zoals zzp'ers en gescheiden mensen. Consumenten, maar ook werkgevers die pensioencontracten sluiten met de pensioenfondsen, moeten – goed begeleid – bewuste en verantwoorde keuzes kunnen maken.

Pensionering

“Helderheid is belangrijk bij vernieuwing pensioenstelsel”

“Dankzij de golf aan publiciteit over niet-indexeren en kortingen denkt inmiddels driekwart van de pensioenfondsdeelnemers dat hun pensioengeld verdampt is en hun pensioenpotje leeg is. Een ruime meerderheid staat op pensioendatum dus misschien eerder een meevaller dan een tegenvaller te wachten. Maar feit blijft dat mensen slecht zicht hebben op hun inkomensperspectief na pensioenering. We moeten daarom de komende tijd ideeën voor de vernieuwing van het pensioenstelsel in elk geval toetsen op helderheid: krijgen mensen beter zicht op wat ze kunnen verwachten en welke risico's er zijn? Een enorme uitdaging.”

Naam:
Kick van der Pol
Functie:
Voorzitter
Pensioenfederatie

Waar streven we naar in 2017?

- + De AFM draagt eraan bij dat consumenten een compleet overzicht hebben van hun inkomen en vermogen op en voor pensioendatum.
- + De AFM streeft ernaar dat consumenten met een mogelijke inkomstenterugval op de oude dag zich hiervan bewust zijn en weten wat zij kunnen doen.
- + De AFM bevordert dat pensioenproducten kostenefficiënt zijn en aansluiten bij de behoefte van de consument.
- + De AFM bevordert dat consumenten en werkgevers bewuste en verantwoorde keuzes kunnen maken voor het pensioen en dat pensioenuitvoerders en adviseurs hen hierin goed begeleiden.

Onze activiteiten zijn onder meer

- + Samen met minimaal twee pensioenuitvoerders en eventueel ook werkgevers identificeert de AFM manieren om specifieke kwetsbare groepen consumenten in actie te laten komen voor hun pensioen. We delen deze marktbreed (op een nog nader te bepalen manier).
- + De AFM wil de sector begeleiden om correct, duidelijk en evenwichtig te communiceren over de kans op het verlagen en op het niet-indexeren van pensioenen op de middellange termijn.
- + De AFM verkent de haalbaarheid van een financiële APK, een financiële check voor consumenten.
- + De AFM doet onderzoek naar de kwaliteit van pensioenadvisering aan werkgevers.
- + De AFM bevordert dat nieuwe pensioenproducten in het belang van de deelnemer zijn (vanuit de Wet verbeterde premie-regeling). Daarnaast stuurt de AFM aan op vermindering van tekortkomingen in pensioenproducten die in het verleden zijn ontwikkeld.

Het risico heeft effect op:

05

Problemen met oude producten van verzekeraars

Bedrijfsmodel van verzekeraars staat onder druk

Lees meer:
AFM Agenda
2017

Verzekeraars zitten met problemen uit het verleden. Terwijl ze ook moeten inspelen op nieuwe technologie, concurrentie van nieuwe spelers en de lage-rente-omgeving.

In het verleden hebben verzekeraars beleggingsverzekeringen verkocht die niet in het belang van de consument waren. De AFM controleert in 2017 of verzekeraars genoeg doen om die mensen te bereiken en een passende oplossing te vinden. Verouderde ICT-systemen vormen daarnaast een hindernis: ze maken het onder meer moeilijk productaanpassingen door te voeren en de consument goede informatie te geven. Deze problemen brengen hoge kosten met zich

mee. Tegelijkertijd staat het bedrijfsmodel van verzekeraars onder druk door de lage rente, nieuwe technologie, steeds meer digitalisering en nieuwe spelers in de markt.

Kansen en onzekerheden

Vooraf de digitalisering leidt tot veel vragen en onzekerheid bij verzekeraars. Technologische ontwikkeling heeft impact op de dienstverlening. Denk aan het gebruik van big data en verregaande automatisering. Dit kan de dienstverlening verbeteren en nieuwe toetreders op de markt spelen hier op in. De vraag is hoe de zorgplicht eruit ziet in een gedigitaliseerde wereld. En wie is verantwoordelijk als de klanten gedupeerd worden? Ook creëert de digitalisering nieuwe vraagstukken rondom de beveiliging van klantdata en het omgaan met privacy.

Aanpak

De aanpak van de AFM is tweeledig. We kijken naar de toekomst van het verzekeringslandschap én naar de zorg voor consumenten. Voor de keten van verzekeraars, volmachtpartijen, adviseurs en bemiddelaars maakt de AFM een toekomstanalyse. Welke ontwikkelingen verwachten we? Ontstaan er nieuwe kansen en risico's voor de zorgvuldige omgang met consumenten? Vanuit deze analyse ontwikkelen we een toezichtstrategie. Daarnaast zien we erop toe dat kwetsbare cliënten met een beleggingsverzekering aantoonbaar worden geholpen door financiële ondernemingen.

“Met digitalisering geven we consument juist meer grip”

“Het langetermijnkarakter van verzekeren maakt opereren in een sector in verandering niet eenvoudig. Zeker nu de druk vanuit de markt groot is, mede door nieuwe technologie. Verzekeraars aan de vermogensopbouwende kant hebben last van de lage rente. Toch zie ik ook kansen. Door digitalisering kunnen we de klant beter helpen, terwijl hij meer grip heeft op de eigen data. Onze digitale poliskluis is daarvan een goed voorbeeld. Je ziet meer verdeling naar risicogroepen, maar via big data-analyse en ijkpersonen onderzoeken wij of de toegang tot verzekeringen voldoende intact blijft. Uitgangspunt blijft dat we willen voorkomen dat mensen tegen hun wil onverzekerd zijn.”

Naam:

Richard Weurding

Functie:

Algemeen Directeur
Verbond van
Verzekeraars

Legacyproblemen van verzekeraars

Waar streven we naar in 2017?

- + De AFM heeft helder welke kansen en risico's zich in de toekomst zouden kunnen voordoen in de keten van verzekeraars, adviseurs en bemiddelaars. Op basis hiervan bepaalt de AFM op welke kansen en risico's zij zich in haar toezicht richt.
- + Verzekeraars boeken de vereiste voortgang, zowel in aantallen als in kwaliteit, met het activeren van consumenten met een beleggingsverzekering.

Onze activiteiten zijn onder meer

- + In de eerste helft van 2017 rondt de AFM een analyse af van trends en ontwikkelingen in de keten van verzekeraars, adviseurs en bemiddelaars. Doel van deze analyse is nieuwe marktrisico's en implicaties voor ons toezicht in beeld te brengen.
- + Begin 2017 controleert de AFM of verzekeraars alle consumenten met een hypotheek- en pensioengebonden beleggingsverzekering hebben geactiveerd. Daarnaast onderzoekt de AFM de kwaliteit van het activeren.
- + In 2017 controleert de AFM ieder kwartaal of verzekeraars de vereiste resultaten behalen bij het activeren van consumenten met overige beleggingsverzekeringen.

Het risico heeft effect op:

06

Onvoldoende kwaliteit accountantscontroles

Inzet van accountants nodig voor structurele verbetering

→ Lees meer:
AFM Agenda
2017

Het publieke belang is gediend bij een objectief oordeel door accountants over de verslaggeving van ondernemingen. Accountantsorganisaties zijn hier nog niet altijd voldoende op gericht.

Accountants hebben een kernfunctie in het financieel systeem. De accountantscontrole van jaarverslagen is van invloed op de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving en daarmee het functioneren van de financiële markten. Deze taak stelt hoge eisen aan de accountantsorganisaties én aan het AFM-toezicht daarop.

Publiek belang

Accountantsorganisaties hebben te maken met een spanning tussen publieke belangen (zo hoog mogelijke kwaliteit van controles),

commerciële belangen (winstmaximalisatie) en de belangen van de ondernemingen die ze controleren. Het is aan de accountantssector om de juiste balans te bewaken. De afgelopen jaren zijn initiatieven genomen om de kwaliteit van wettelijke controles van accountantsorganisaties te verbeteren. Die hebben effect gehad, maar verdere inspanning blijft nodig. Kwaliteitsverbetering vraagt in 2017 een onverminderde inzet van de accountantsorganisaties.

Kwaliteit niet zichtbaar

De kwaliteit van de uitgevoerde controle op de cijfers van de onderneming is niet zichtbaar voor de gebruiker, zoals een belegger. Die kan niet beoordelen of de controle van de accountant klopt. Daarom is het belangrijk dat de accountantssector zelf – met onafhankelijk toezicht door de AFM – zich blijft inspannen voor de noodzakelijke veranderingen in cultuur, taakopvatting en gedrag van accountants.

Aanpak

De AFM focust op gedrag en cultuur van accountantsorganisaties en monitort het tempo van de verandering. Op basis hiervan bepalen we waar een stap extra gezet moeten worden. Na afronding van een tweede meting naar de kwaliteit van controles bij de vier grootste accountantsorganisaties, de zogenaamde Big 4 (Deloitte, Ernst&Young, KPMG en PwC), starten we in 2017 met de toetsing van de kwaliteit van controles bij de overige kantoren. Na invoering van de Wet aanvullende maatregelen accountantsorganisaties – gepland in 2017 – toetsen we bovendien de geschiktheid van beleidsbepalers.

“Cultuuromslag kost tijd”

“Onze beroepsgroep heeft het risico een paar jaar geleden erkend. We werken nu aan een cultuuromslag, maar die kost tijd. Van de twee jaar geleden afgesproken 53 organisatorische maatregelen uit het rapport *In het Publiek Belang* zijn er al heel veel gerealiseerd, wij liggen op schema. Tweederde van de accountants heeft bijvoorbeeld inmiddels de eed afgelegd. Ook zijn besturings- en beloningssystemen aangepast. Wij verwachten veel van kennisdeling binnen de sector en werken aan meer inhoudelijke diepgang. Ik begrijp de huidige AFM-focus op de Big 4 (Deloitte, Ernst&Young, KPMG en PwC), maar verwacht in 2017 wel een verbreding naar alle OOB¹-kantoren. De AFM kan nog verbeteren in transparantie over haar bevindingen om zo de kwaliteit in de sector te kunnen verhogen.”

Naam:
Pieter Jongstra
Functie:
Voorzitter
Nederlandse
Beroepsorganisatie
Accountants

Onvoldoende kwaliteit accountants

Waar streven we naar in 2017?

- + De noodzakelijke veranderingen in de sector worden structureel ingebed in de accountantsorganisaties, zodat het publieke belang meer centraal komt te staan bij de accountantscontroles.

Onze activiteiten zijn onder meer

- + De AFM meet de kwaliteit van de wettelijke controles van de boekjaren 2014 en 2015 bij de Big 4-accountantsorganisaties.
- + De AFM meet vanaf de tweede helft 2017 de kwaliteit van de wettelijke controles bij de overige accountantsorganisaties.

- + De AFM voert onderzoek uit naar de invoering en borging van de door de accountantsorganisaties ingezette verbeteringen en veranderplannen. Met focus op gedrag en cultuur, intern toezicht en de interne beheersing.
- + De AFM ontwikkelt in 2017 een Beleidsregel Geschiktheid Wta, waarmee het naar verwachting in tweede helft van 2017 mogelijk is om te starten met de toetsing van de geschiktheid van de zittende bestuurders van accountantsorganisaties. Commissarissen kunnen naar verwachting in 2018 getoetst worden.
- + De AFM doet in 2017 onderzoek bij de Big 4-accountantsorganisaties naar prikkels bij het partnertraject en toetreding van nieuwe partners.

Het risico heeft effect op:

¹Organisaties van Openbaar Belang

07

Kwetsbaarheid van klantdata

Toenemend risico van uitsluiting en privacyschending

Lees meer:
AFM Agenda
2017

Financiële ondernemingen hebben steeds meer gegevens over hun klanten. Dit schept mogelijkheden voor klantprofilering of datagedreven verdienmodellen, maar het leidt ook tot risico's bij verkeerd gebruik.

Beter inzicht in het klantgedrag, lagere kosten en eenvoudiger fraudesignalering: het toenemend datagebruik heeft beslist voordelen. Zowel voor consumenten als voor bijvoorbeeld financiële dienstverleners. Maar nadelen zijn er ook. Zoals het risico van ongeoorloofd of onwenselijk datagebruik.

Klopt het klantprofiel?

Data hebben veel waarde voor marktspelers. Er is een risico dat ze klantdata anders benutten dan met de consument is afgesproken. Consumenten zijn zich daar niet altijd van

bewust. Ze hebben vaak beperkt zicht op het gebruik van hun data en weten niet dat een klantprofiel kan worden gemaakt waarop dienstverlening wordt ingericht. Een te beperkt, verkeerd of niet actueel klantprofiel kan gevolgen hebben voor de betreffende consument. In het slechtste geval kan dit zelfs leiden tot uitsluiting van toegang tot bepaalde diensten voor de consument.

Minder toegankelijke dienstverlening

Wanneer bepaalde diensten nog alleen digitaal en onder voorwaarde van dataverstrekking door de consument toegankelijk zijn, kan het gevolg zijn dat mensen die geen data willen verstrekken worden uitgesloten van bepaalde financiële producten. Dit kan ook gelden wanneer op basis van data wordt geoordeeld dat iemand een te hoog risico-profiel heeft. Daarnaast kunnen consumenten die minder data willen verstrekken, slechtere voorwaarden krijgen.

Aanpak

De AFM volgt het gebruik van klantdata nauwgezet, toetst of financiële ondernemingen zorgvuldig omgaan met klantdata en treedt op tegen misbruik. Daarbij richten we ons op het voorkomen van *productpushing*, uitsluiting en het verkopen van slechte producten of producten die niet aansluiten bij de klant. De AFM stimuleert passende dienstverlening op basis van klantdata. Samen met de Autoriteit Persoonsgegevens ontwikkelen we een visie op zorgvuldig gebruik van klantdata en het toezicht hierop.

“Duidelijke informatie is onze verantwoordelijkheid”

“Dankzij digitalisering heeft de consument de bank in zijn broekzak. Heel gemakkelijk. Maar digitalisering kent ook risico's, bijvoorbeeld bij datagebruik. De klant moet weten wat er met zijn data gebeurt én dat goed vinden. We zullen dus onze verantwoordelijkheid nemen als we vanaf 2018 derde partijen – na toestemming van de klant – toegang moeten geven tot transactiegegevens. De klant moet zich nadrukkelijk bewust zijn waarvoor hij toestemming geeft en wie zijn gegevens krijgt. Banken informeren hun klanten hier zo goed mogelijk over. Maar ik zie ook een belangrijke taak voor de wetgever en toezichthouder om de nieuwe regels en mogelijke gevolgen zo goed mogelijk uit te leggen.”

Naam:
Eelco Dubbeling
Functie:
Directeur
Nederlandse
Vereniging van
Banken

Kwetsbaarheid van klantdata

Waar streven we naar in 2017?

- + Financiële ondernemingen gaan zorgvuldig om met klantdata. Zij voldoen aan de kwaliteitsnormen die de AFM en de Autoriteit Persoonsgegevens ontwikkelen.
- + Onwenselijke ontwikkelingen zoals *product-pushing* of uitsluiting, op basis van big data-analyses of profilering, worden aangepakt en waar mogelijk voorkomen.
- + Klantdata dragen bij aan passende dienstverlening, waarbij financiële ondernemingen de zorgplicht volledig in acht nemen.

Onze activiteiten zijn onder meer

- + De AFM gaat met ondernemingen en hun marketeers in gesprek over marketing- en verkoopmethodes op basis van nieuwe technieken. Bij onzorgvuldig gebruik treden we op. Hierbij richten we onze aandacht in eerste instantie op consumptief en goederenkrediet.

Het risico heeft effect op:

08

Cybercrime

Snelgroeiende vorm van criminaliteit

Lees meer:
AFM Agenda
2017

Online advies en online transacties van financiële dienstverleners worden steeds gangbaarder. Daardoor neemt ook de beschikbaarheid van data en de kans op digitale criminaliteit in de sector toe.

De rol van technologie in de financiële sector wordt groter. Hierdoor neemt digitale criminaliteit, oftewel cybercrime, toe. Cybercrime raakt zowel consumenten als financiële ondernemingen op veel verschillende manieren. Zo kan cybercrime leiden tot ontwijking van handels- en betaalsystemen. Door cybercrime-aanvallen op betaalsystemen kan de toegang tot

betaaldiensten geblokkeerd worden. Dit betekent dat consumenten een tijd geen geld kunnen overmaken of ontvangen. Maar ook de diefstal van gevoelige informatie over klanten of over de financiële situatie van bedrijven kan grote gevolgen hebben.

Maatregelen

Financiële ondernemingen moeten hun digitale beveiliging op orde hebben. Net zo belangrijk is het om na een cyberaanval de schade zo veel mogelijk te beperken en de dienstverlening snel te hervatten. Het risico bestaat dat ondernemingen niet tijdig maatregelen kunnen nemen. Bijvoorbeeld omdat de ondernemingen te weinig expertise hebben of het moeilijk vinden snel een crisis op te vangen.

Aanpak

De AFM brengt in kaart wat de mogelijke cyberrisico's zijn bij handelsplatformen (waar gehandeld kan worden in effecten) en nieuwe betaaldienstverleners. Bij bepaalde beleggingsondernemingen en instellingen die zich bezig houden met het in bewaring nemen van effecten doen we onderzoek naar de risico's van cybercrime.

“Niet een vinkje zetten, maar de risico’s snappen”

“De financiële sector is een van de vitale sectoren in ons land. Andere zijn water en energie. Dat de AFM dit risico op de agenda zet draagt direct bij aan de bewustwording in de sector. Cybersecurity is geen kwestie van een vinkje zetten. Het gaat om het werkelijk snappen van – bijvoorbeeld – de impact van een gijzelingsvirus, oftewel ‘ransomware’. Is de ICT op orde? Wordt er geoefend? Een gerichte aanval of een kleine menselijke fout kan grote gevolgen hebben, zelfs de hele financiële dienstverlening ontwrichten. De grotere partijen zien goed wat er op het spel staat. Toch moeten ook zij alert blijven. De financiële keten is zo sterk als de zwakste schakel.”

Naam:

Hans de Vries

Functie:

Hoofd Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC)

Cybercrime

Waar streven we naar in 2017?

- + De AFM maakt een visie kenbaar op wat een beheerste bedrijfsvoering bij financiële ondernemingen in een gedigitaliseerde omgeving zou moeten inhouden. Uitbesteding van (delen van) de bedrijfsvoering maakt hier onderdeel van uit. Financiële ondernemingen zijn bekend met die visie.

Onze activiteiten zijn onder meer

- + De AFM inventariseert in welke mate handelsplatformen en nieuwe betaaldienstverleners bestand zijn tegen cybergerelateerde dreigingen.
- + De AFM doet verder onderzoek bij aanbieders (beleggingsgiro’s en depotbanken) naar de risico’s van cybercrime.

Het risico heeft effect op:

Betaaldienstverlener

Dienstverleners op de kapitaalmarkt

09

Opkomst nieuwe spelers op de financiële markt

Innovatie verdienen modellen brengt ook risico's mee

Lees meer:
AFM Agenda
2017

De digitalisering van marketing en diensten zet door. Nieuwe partijen betreden de markt en dat brengt nieuwe risico's met zich mee. Nieuwe financiële ondernemingen met innovatieve verdienen modellen, zoals bedrijven in de financiële technologie (fintech), crowdfunding of alternatieve kredietverstrekkers, creëren nieuwe uitdagingen voor toezichthouders. Deze nieuwe spelers besteden belangrijke processen rondom hun financiële dienstverlening vaak uit. De vraag is of zij voldoende kennis hebben van de kwaliteit van de dienst die zij inkopen. En of de aanbieder van deze dienst een beheerste en integere bedrijfsvoering heeft. Omdat deze aanbieders, als derde partij, niet onder ons toezicht vallen, kan de AFM dit niet controleren.

Door de digitalisering kunnen financiële ondernemingen de keuzes van consumenten beïnvloeden via standaardopties, voorkeursinstellingen, taalgebruik en vormgeving. Zo kunnen kredietaanbieders onverantwoord leenedrag stimuleren. Bovendien kunnen schadelijke beleggingsproducten voor con-

sumenten gemakkelijk online worden aangeboden. Innovatieve alternatieve financieringsvormen, zoals crowdfunding, kunnen nieuwe risico's met zich meebrengen. Zo is het voor consumenten en investeerders niet altijd duidelijk welke risico's zij lopen bij bepaalde investeringen. Dat maakt een realistische inschatting van het rendement van een investeringsproject lastig.

De opkomst van alternatieve kredietverstrekking door professionele investeerders is een relatief nieuwe ontwikkeling. Door de lage rente en het lage risico van de hypotheek is de Nederlandse hypotheekmarkt voor beleggers een aantrekkelijk alternatief geworden voor staatsobligaties. Institutionele beleggers investeren dan via een juridische constructie direct in kredieten, voornamelijk in hypotheek. Het risico bestaat dat zij op middellange termijn van deze belegging af willen en klanten bij een nieuwe rentevaste periode geconfronteerd worden met een hogere rente of slechtere voorwaarden. Bij samenwerking met banken is het bovendien minder duidelijk

bij wie de klant terecht kan bij problemen, en wie dus de zorgplicht voor de klant heeft.

Aanpak

De InnovationHub, opgericht door de AFM en De Nederlandsche Bank (DNB), is er voor marktpartijen die vernieuwende financiële diensten of producten op de markt willen brengen en vragen hebben. De InnovationHub biedt nieuwe ondernemers en bestaande marktpartijen de mogelijkheid om vraagstukken rechtstreeks te bespreken met de toezichthouder, ongeacht of ze onder toezicht staan of niet. Daarnaast ontwikkelt de AFM een visie op de zorgplicht die financiële ondernemingen hebben ten opzichte van klanten in een gedigitaliseerde omgeving. We vernieuwen en verbeteren onze toezichtmethoden om ze zo aan te laten sluiten bij nieuwe technologieën. Wetenschappelijke informatie over de werking van online verleidingstechnieken helpt ons daar bijvoorbeeld bij.

Opkomst nieuwe spelers

“Nieuwe mogelijkheden, nieuwe verantwoordelijkheden”

“Een gezond financieel ecosysteem kan niet zonder nieuwe spelers. Maar die brengen ook risico's met zich mee. Hoewel het vergunningstelsel al veel ondervangt, moeten toezichthouders nog wel bijsturen. Onge-reguleerde nieuwe spelers zorgen bijvoorbeeld voor vragen. Zo zijn er partijen die een deel van een financiële service leveren, in samenwerking met gereguleerde partijen. Is er dan wel voldoende toezicht en compliance in de hele keten? Welke verantwoordelijkheid ligt bij welke speler? Met nieuwe technologie kunnen toezichthouders de controle op regulering verbeteren. Dan is wel een snellere leercurve nodig. De AFM is met het fintech-team goed op weg, nu door met de vertaling naar regelgeving en kaders.”

Naam:
Don Ginsel
Functie:
Oprichter
Holland FinTech

Waar streven we naar in 2017?

- + De AFM wordt in de markt gezien als een voorloper op het gebied van fintech en innovatie.
- + Financiële ondernemingen hebben de visie van de AFM op een beheerste bedrijfsvoering in een gedigitaliseerde omgeving doorgevoerd in hun dienstverlening.
- + De AFM heeft een visie op de invulling van de zorgplicht in een gedigitaliseerde omgeving. We dringen erop aan dat financiële dienstverleners deze visie meenemen in hun dienstverlening.
- + Er is een (internationale) toezichtstrategie voor onwenselijke (fintech-)ontwikkelingen op het gebied van beleggen, zoals voor schadelijke producten als CfD's en binaire opties.
- + De bestaande toezichtstrategie voor consumptief krediet is aangescherpt op basis van inzichten in online verleidingstechnieken.
- + De in 2016 ontwikkelde InnovationHub werkt. Partijen die werken aan innovaties met een positieve bijdrage aan duurzaam financieel welzijn ervaren openheid van de toezichthouder om mee te denken over de aanpassing of verduidelijking van interpretaties die dit in de weg staan.

Onze activiteiten zijn onder meer

- + De AFM geeft via de website meer duidelijkheid over hoe beleggingsdiensten in een digitale omgeving (ook) kunnen voldoen aan de zorgplicht.
- + We brengen de markt voor alternatieve kredietverstrekkers in kaart.
- + We gebruiken de inzichten uit het onderzoek naar consumentengedrag voor ons toezicht op de crowdfundingsector.

Het risico heeft effect op:

10

Prijsvorming kapitaalmarkt

Gebrek aan transparantie en efficiëntie op financiële markten

Lees meer:
AFM Agenda
2017

Internationalisering en technologische ontwikkelingen maken financiële markten wereldwijd toegankelijker. Met als risico: versnippering van de handel en daarmee minder transparante prijsvorming, waardoor de beste prijs niet vanzelfsprekend is.

De handel en prijsvorming van financiële instrumenten is volgens de AFM niet efficiënt en transparant. Doordat het stelsel van markten ingewikkeld en versnipperd is, bestaat er ruimte voor niet-integere prijsvorming, die moeilijk op te sporen is. In een versnipperde markt kunnen beleggers niet goed zien of ze wel de beste prijs krijgen. Daarnaast zien we een groot aantal buitenlandse platformen die groepen beleggers buitensluiten en zo geen toegang geven tot de beste prijzen.

Liquiditeit secundaire obligatiemarkt

Er zijn meer bedreigingen voor een efficiënte prijsvorming op de kapitaalmarkten. Zo kan door de snelle groei van de primaire obligatiemarkt de liquiditeit op de secundaire markt snel afnemen. Als een situatie van lage liquiditeit door een onverwachte rentestijging gepaard gaat met (bijvoorbeeld) sterk dalende obligatiekoersen, dan kan vraag en aanbod verstoord raken. En daarmee de efficiënte prijsvorming.

Homogeniteit

Daarnaast neemt de homogeniteit op de Europese financiële markten toe. Beleggers kijken meer naar het beleid van centrale banken dan naar de individuele beleggingen en kiezen vaker voor het volgen van benchmarks. Zo kan ogenschijnlijke rust op termijn leiden tot scherpe marktcorrecties, grote schommelingen en volatiliteit.

Aanpak

Op grond van internationale wet- en regelgeving (EMIR, CSDR, SFTR, MiFID II en MAR) breidt de AFM het toezicht op kapitaalmarkten uit. Inzichten in het handelsgedrag van ondernemingen die we opdoen op basis van data gebruiken we om snel op riskant gedrag te reageren. We zien erop toe dat de handel in alle financiële instrumenten beheerst verloopt en dat partijen maatregelen nemen om een robuuste handelsinfrastructuur te garanderen. Daarnaast stimuleren we efficiënte en transparante prijsvorming, zodat institutionele beleggers de beste prijs betalen voor financiële instrumenten. De AFM ziet toe op de plicht die brokers hebben om best execution aan hun klanten aan te bieden, inclusief de beste prijs.

“Laat marktpartijen zelf transparantie afdwingen”

“In theorie zou je verwachten dat moderne ICT financiële markten transparanter en efficiënter maakt. Maar transparantie kan juist afnemen. Want diezelfde ICT maakt het mogelijk om enorm veel handelsplatformen te creëren. Bedrijven maken daar bewust gebruik van: ze creëren versnippering om zo minder transparant te zijn. Waar die drang vandaan komt? Simpel. Elk bedrijf, in welke sector dan ook, gaat concurrentie het liefst uit de weg om betere marges te maken. Als toezichthouder kun je twee dingen hiertegen doen. Of je probeert kwetsbare partijen te beschermen door alles via regulering in de hand te houden. Of je probeert omstandigheden te creëren waardoor marktpartijen zelf transparantie afdwingen.”

Naam:
Arnoud Boot
Functie:
Hoogleraar
Corporate Finance
en Financiële
Markten

Prijsvorming kapitaalmarkt

Waar streven we naar in 2017?

- + Er is versterkte aandacht voor een beheerste handel en het nemen van adequate maatregelen om een robuuste handelsinfrastructuur te garanderen.
- + De prijsvorming in de markt is efficiënt en transparant. Institutionele beleggers betalen de beste prijs voor financiële instrumenten en gaan bewust om met het vinden hiervan. Kleinere beleggers kunnen erop vertrouwen dat hun broker hen de beste prijs biedt.
- + De uitbreiding van toezichttaken op kapitaalmarktgebied gaat gepaard met datagedreven risicoanalyse en scherpe aandacht voor nieuwe marktsegmenten.
- + De AFM heeft zicht op het handelsgedrag van ondernemingen en kan snel op riskant gedrag reageren.
- + We betrekken inzichten uit ons onderzoek naar consumentengedrag bij ons toezicht.
- + Nieuwe en bestaande crowdfundingpartijen hebben de juiste AFM-vergunning.

Het risico heeft effect op:

Ketenpartijen
kapitaalmarkt

Onze activiteiten zijn onder meer

- + We werken samen met de Scandinavische landen aan een nieuw transactierapportage-systeem om zo te kunnen voldoen aan alle eisen van een nieuwe Europese beleggingsrichtlijn (MiFID II / MiFIR).
- + Op basis van data-analyse formuleert de AFM een op effect gerichte aanpak waarmee we marktpartijen die verantwoordelijk zijn voor (of betrokken zijn bij) de openbaarmaking van voorwetenschap sneller kunnen opsporen.
- + De AFM bereidt de eigen organisatie voor op de komst van MiFID II.
- + De AFM stelt aan marktpartijen informatie beschikbaar over MiFID II: op hoofdlijnen en ten aanzien van specifieke knelpunten of onduidelijkheden.

Autoriteit Financiële markten
Vijzelgracht 50, 1017 HS Amsterdam

Telefoon
020 797 2000

www.afm.nl

© Copyright AFM 2017
alle rechten voorbehouden